

## Kapillär provtagning på vuxna patienter upphör från och med 2011-10-10

Laboratoriemeddelande

---

Distribution: Denna övergripande förändring distribueras till samtliga avdelningar NÄL samt på Laboratoriemedicins hemsida.

Kapillär provtagning resulterar i en försämrad analyskvalité och därmed risk för feltolkningar. Laboratoriemedicins målsättning är att öka patientsäkerheten och som ett led i detta har beslut tagits, att kapillär provtagning på vuxna patienter upphör, med undantag av extremt svårstuckna patienter.

### Motivation

- Kapillär provtagning orsakar större variation i mätresultat beroende på:
  - o tillblandning av vävnadsvätska
  - o hemolys och koagelbildning p.g.a. stasning
  - o dålig perifer cirkulation eller dåligt blodflöde vid provtagningen
- Bristande provvolym
  - o Ofta tas mindre blodvolym än rekommenderat, vilket resulterar i att provmängden inte räcker för de analyser som beställts
- Fler "stick"
  - o För att få tillräcklig blodvolym i samtliga rör krävs ibland flera stick
- Smittrisk
  - o Kapillär provtagning leder också till ökad risk för blodsmitta, då ett "öppet" system används, med risk för blodstänk

### Ny rutin vid behov av kapillär provtagning

Kapillär provtagning tillåts endast på mycket svårstuckna vuxna patienter, där venös provtagning uppenbarligen misslyckats. I dessa fall utför laboratoriets personal kapillär provtagning, under förutsättning att en allmänremiss skrivs, där det klart framgår att patienten är svårstucken. Remissen måste dessutom signeras av patientansvarig läkare. Detta betyder att fasta provtagningsrundor försvinner.

### Referens

Nilsson-Ehle P (red). Laurells klinisk kemi I praktisk medicin, 8:e upplagan. Studentlitteratur, Lund, sida 22, 2003.

Lennart Nilsson  
Överläkare  
Tfn 912 98

Ingvar Eliasson  
Verksamhetschef  
Tfn 912 94

Marianne Olsson  
Instruktör  
Tfn 912 99

Elisabeth Galle-Österdal  
Instruktör  
Tfn 789 08

Cecilia Junfors  
Instruktör  
Tfn 910 51